

OKWUCHINEKE AHỤ EKWURU N'ELUGWU, AKUKU NKE MBU

Matiu 5:1-48

IHEOMUMU 19 - Nke Ndi okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Otù a menu ka ihè-unu nēnwu n'iru madu, ka ha we hu ọlu ọma nile unu, we to Nna-unu nke bi n'elu-igwe” (Matiu 5:16).

I Akàrà Iteghete nke Ndi Kraist -- Dị Mkpà Ibà N'Eluigwe

1. Ndi bu ogbenye nime mmuo -- umeala – Alaeze nke Eluigwe bu nke ndi ahụ, Matiu 5:3; 18:4; Ilu 29:23; Luk 14:11; Jemes 4:10
2. Ndi naeruuju – inwe nwute – anaenye ha nkasioji nke Chineke, Matiu 5:4; Abù Ọma 34:18; Aisaia 57:15
3. Ndi di nwayo n'obi -- idi nwayo -- ndi ahụ gaeketa ụwa, Matiu 5:5; Zefanaia 2:3; Matiu 11:29
4. Ndi aguu naagu akpiri naakpo kwa nku -- ochicho nke imemmuo -- ojuuafu nke mmuo, Matiu 5:6; Ilu 27:7; Abù Ọma 63:1; Aisaia 26:9
5. Ndi ebere – ebere – ebere Chineke gaabu ugwoolu ha, Matiu 5:7; 6:14; Luk 10:36, 37
6. Ndi di ocha n'obi -- idinsu -- oghere puru iche ihu Chineke, Matiu 5:8; Jon 17:9-26; 1 Jon 3:2, 3
7. Ndi naeme ka adi n'udo – udo nke obi -- umu nke Chineke, Matiu 5:9; Ndi Rom 14:19
8. Ntachiobi nime mkpagbu – Alaeze bu ugwoolu ha, Matiu 5:10; Jemes 1:4
9. Ibu itaata nke Obe -- onu bu ugwoolu ha, Matiu 5:11, 12; Olu Ndi-ozu 5:41; 1 Pita 2:20, 21; 4:12-19

II Iwu Ochie ahụ Atughariri N'Ihè nke Ozioma Qhụ ahụ

10. Ndi naesozo Ya bu nu na ihè nke ụwa, Matiu 5:13-16; 4:19; Luk 14:35
11. Kraist mezuru iwu ahụ ka ndi nke Kraist wee mezue kwa ya, Matiu 5:17-20; Ndi Rom 8:3, 4
12. Nkwa nke Jisus banyere iwu nke igbummadu, Matiu 5:21-26; Opupu 20:13; 1 Jon 3:15
13. Nkwa nke Jisus banyere iwu nke ikwaiko, Matiu 5:27-32; Opupu 20:14
14. Nkwa nke Jisus banyere inu, Matiu 5:33-37; Opupu 20:7; Levitikos 19:12; Jemes 5:12
15. Mkwuputa nke Jisus megide mmuo nke mmegwara, Matiu 5:38-42; Levitikos 24:20; Ndi Rom 12:19
16. Iwu nke Jisus banyere ihu ndi anyi n'anya, Matiu 5:43-47; Ndi Rom 12:14
17. Agwasiri anyi ike ka anyi choo ozuzuoke nke diri NdiKraist - -idinsu, Matiu 5:48; Jenesis 17:1; Ndi Hibru 6:1.

NKWA DI ICHEICHE

Mgbe enyere Iwu ahụ n'elu Ugwu Sainai umu Israel laghachiri azu n'ihu egwu nke ebube Chineke. Mgbe anaekwu Okwu Chineke ahụ n'elu Ugwu, kama ikpe gaegosiputa onweya, amara putara ihè. N'ihu nke a ndi ahụ biara nso inuru okwu Jisus. Jon kwuru na Iwu ahụ sitere n'aka Moses, ma amara na eziokwu sitere n'aka Jisus Kraist, ma anyi nwere iheatu putara ihè n'ebe a.

“Qtutu igwe madu we si na Galili na Dekapolis na Jerusalem na Judia na n'ofe Jodan so Ya” (Matiu 4:25). Ogbako di ukwu wee zukoo n'elu na mbara nke akuku ugwu ahụ. Jisus malitere okwu Chineke Ya site n'ikwuputa ihe gaeweta ngozi maobu inwe ezi onu.

“Ngozi nadi ndi bu ogbenye nime mo-ha” Gini ka anyi gaeweta site na ngozi nke mbu a O kwuputara? Obiumeala. O bughu ibu ogbenye nime onodu di icheiche maobu amamihe -- o putara enweghi eziumume nke onweonye.

“Ngozi nadi ndi neru-uju.” “Iru uju” putara inwe nwute di ukwu n'ihu mmehie. Mmuo nke nwute akwusighi n'ikeekpere rue mmeri. Ka mmadu naaga n'iru nime mmuo, otu a ka o naahu ibauba kariri ukwu nke o gaeweta. Ka o naahu ibauba kariri ukwu bu ka o naaghota nchebe oma Chineke naahu kwa mkpa nke onweya karja.

“Ngozi nadi ndi di nwayo n'obi.” Ihe niile di ebe a bu ihe di iche site n'ihu nke di n'ua. O bughu onye di nwayo, kama o bu onyemmegbu, ka ndi ụwa sitere na ya keta amamihe ha.

Okwu ngozi ndia naegosi irueru maka ibanye n'Alaeze Eluigwe. Anyi apughu iba n'Eluigwe ma o buru na anyi ebughi uzu nwee Alaeze Eluigwe nime obi anyi.

N'obodo nke gbara Osimiri Nwuranwu gburugburu enwere nnu nke kpuchiri otu ahụ nke mmiriòzùò na oké ifufe naamakwasị. N'ihu ihe ndia na amakwasị ya o tufuru utu ya, o baghi kwa uru iji mee ihe o bu. Jisus

nyere ihe ịmaatụ nke a dịka ihe ịdọakanántị megide ndaghachiazụ. O mere ka anyị mara mkpà ọ dị ime ka ihè anyị náenwu – na ịlusiọlụ ọma ike. Ọbụ site n’itinye okwukwe n’ọlụ ka anyị naetoetó n’amara nke Chineke.

Jisọs gosiri anyị ọnọdụ nke Iwu ahụ naewere. Ọ bughị na ọ dị ala n’ọnuahịa karịa, maọbụ na anwara ya o wee ghara ịbà urù ịji lụọlụ, nke mere na Jisọs aghaghị ịbịa; ọ bụ n’ihi na Chineke naewebata mkwusa (maọbụ Ozioma) ọhụ nke náenye ezi nkọwa banyere Iwu ahụ. Ụfọdụ mmadụ aghotaghị ihe ọ pụtara na Jisọs b́iara mezue Iwu: ha naechè na site n’imezu Iwu ahụ, Ọ napụtara ha ná mkpà niile dị n’idebe Iwu ahụ. Ọ dighị eme nke ahụ. Site ná mmalite Testament Ọhụ rue n’ogwugwu, ị gaahụ na ekwuwapụtara ọtụtụ ugbò Iwu nke eziumume ahụ n’ebe ahụ. N’ogbo ọhụ anaarugide ka mmadụ burụ onye gaeguzoro nime ezi mmụọ nke Iwu ahụ nke náeme ka ọ dị mkpà na Iwu gaabụ ihe edere n’obi anyị. Ntọala nke iwu eziumume nke náadigideri site ná mmalite agabigabeghi.

Jisọs guzogidere ikwaiko n’uzọ pụtara ihè. N’ubochi taa mmadụ ụfọdụ naasi na ọ burụ na mmadụ kewapụtara site n’ọlụlụ di na nwunye luru onye ọzọ tutu ọ bata na chọochi, na ọ dighi mkpà ikewa ha. Jón Onyeowummiri gwara Herod na o zighiezi n’iwu na ya onweya **gaekuru** nwunye nwanne ya nwoke.

“Añula iyi ma-qli... Ma ka okwu unu buru, Éé, éé; É-è, é-è.” Okwu ndia ka ụfọdụ NdịKraist lefuuru anya n’ubochi taa. Ọtụtụ akwukwo iwu obodo na enwe “m’na-ekwusi ike” mgbe edesiri “m’na-añu-iyi” n’ihi na ndi nna anyi ochie ha juru ihuiyi. OnyeKraist ekwesighi iweli aka ya ñuọ iyi n’iru Chineke, ma o nwere ike isi na ya naekwusi ike.

“Ngọzi nādiri ndi agu ezi omume nāgu, ndi akpiri nākpọ kwa nku na ya.” “Nkpuru-obi nke rijuworo afo nāzoda manu-añu nke si n’ugbugbo-manu-añu nābusi; ma ihe nile ọ bula nke nēlu ilu natọ nkpuru-obi agu nāgu utọ” (Ilu 27:7).

Ngọzi nādiri ndi-ebere.” Nime ụwa onye ahụ nke naeme ebere ka ndi ụwa naemegbukari; n’ihi nke a ndi ụwa naenwe iwu nke ha zubeere onweha “Buru uzọ nweta (maọbụ rita urù) onye ọzọ tupu ya enweta gi.” Ma ebere nke Chineke naadiri ndi ebere.

“Ngọzi nādiri ndi di ọcha n’obi” N’iwere ya n’otù okwu, ọ bu ịdonsọ. Ọ bụ ihe pụtara nnọọ ihè na okwu a bụ ịdinsọ, maọbụ odudonsọ, bụ ihe ya na ihu Chineke anya naesokota. Ewezuga ịdinsọ mmadụ apughị ihu Onyenweanyi anya. Jón dere, “Ayi gābu ndi yiri Ya, n’ihi na ayi gāhu Ya otú Ọ di.” N’uzọ ọzọ, n’ihu Chineke mmadụ gaabụ onye yiri Ya. Mmadụ nwere ike ihu mkpà ọ dị n’okwu a ịbụ onye yiri Chineke. Jisọs kwuru ná mmechi nke iheomumụ nke a si: “Ya mere unu onwe-unu gēzu òkè, dika Nna-unu nke elu-igwe zuru òkè.”

“Ngọzi nādiri ndi nēme ka madu na ibe-ha di n’udo.” O kwesighi ka akowaa nke a dika náání ịkpokota ndiáokwu wee dozie okwu n’etiti ha. Onye nke Kraist ebe o nwere udo nime obi ya naabụ, onye naeme udo. Pól naadụdụ: “Ka ihe nke diri unu onwe-unu ra, unu na madu nile nādi n’udo.”

“Ngọzi nādiri ndi esogbuworo n’ihi ezi omume.” Jisọs ezonarihi ndi náesouzo Ya na ha gaenwe mkpagbu. O wee si, “Ọ buru na ụwa akpọ unu asi, unu mara na ọ kpwo Mu onwem asi mgbe ọ kākpoğh unu asi.”

Ngọzi nādiri unu mgbe ọ bula ha nāta unu uta.” Pita gwara anyi “Ma ọ buru na, mgbe unu nēme ezi ihe, hụ kwa ahuhu, unu atachi obi na ya, nka bu ihe-ekere n’ebe Chineke nọ.”

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Mụọ ngọzi ọñụ iteghete ndia dika ihe ibun’isi.
2. Gini ka ọ pụtara bụ “Ezi omume nke ndi Farisi”?
3. Ọ buru na nwa nna anyi nwere ihe megide anyi, ọnye ka ọ diiri idozi nsogbu ahụ?
4. Kpọọ aha otù nwoke n’Agba Ochie onye anaakpọ onye di umealan’obi.
5. Ọlee otú anyi gaesi di ọcha n’obi?
6. Ọlee ngọzi ọñụ nke bụ ezi mkwà diri onye agụụ Chineke naagu?
7. Kwue ụzọ ụfọdụ nke Kraist si mezue Iwu ahụ.
8. Kwue ụzọ ụfọdụ nke anyi gaesi mee ka ihè anyi náenwu?
9. Gini bụ ihe náejikota ezi ọlụ na ime ka ihè anyi náenwu?
10. Gini bụ ihe di icheiche agaakpọ igbu mmadụ?
11. Gosi ihe atù nke iso gaa “mail abụọ”
12. N’uzọ di añaa ka ihun’anya nke OnyeKraist gaeji di iche na nke onye ọnaütü?